

*Išsipildė Mečio svajonė – jis – dar mokinys,
o jau turi motociklą*

GIMINĖS PROTĖVIAI

*„Jeigu kelias veda
į tikslą, tai nesvarbu
jo ilgumas.“*

J. Marcinovskis

Jaunimas jos net nemoka“, – teigė iš Aukštadvario apylinkių kilęs Vilniaus universiteto profesorius Bronius Genzelis.

Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas M. Venzlauskas savo sename namelyje, kurį vadino „baudžiauninko trobele“, įkūrė senienų muziejų. Į eksponatų rinkimą įtraukė ir mokinius, sudomino juos Aukštadvario apylinkių istorija, mokė mylėti gimtinę, pažinti jos praeitį, papročius, žinoti tautosaką, įdomesnius atsitikimus, įvykius. Šį nebejauną, lėtoką, geraširdiško žvilgsnio su miela šypsena veide pedagogą gerbė Aukštadvario gyventojai ir jų vaikai. Kai mokytojas įkūrė muziejų, gyventojai patys atnešdavo ir per vaikus įduodavo senų buities rakandų ir kitokių daiktų jo renkamai ekspozicijai. Mokytojas apie kiekvieną eksponatą galėdavo papasakoti įdomiausių istorijų apie šio krašto žmonių gyvenimą, papročius. Kai M. Venzlauskas persikėlė į erdvų namą, eksponatus toliau rinko trobelėje. Šis mokytojo įkurtas etnografijos muziejus tapo mokyklos pasididžiavimu.

NUOŠIRDUMAS

Mečislovo kartos Aukštadvario vidurinės mokyklos mokytojai mėgo savo darbą, mokė vaikus ne iškalti pamoką, o mąstyti, nuo mažens ieškoti atsakymų į klausimus. O smalsiems vaikams kildavo keisčiausių klausimų. Kodėl trenkia žaibas, kas už debesų – juk dangus toks žydras, toks aukštas?..

„Užklausinė veikla su mokiniais, įvairūs būreliai, pažintinės iškylos į gamtą mums buvo savaime suprantamas dalykas. O dabar jaunas mokytojas klausia, kiek už tai mokėsit“, – sako pedagogės, dabar senjorės, ir pasigenda šiandieninėje mokykloje nuoširdesnio mokytojų ir mokinių bendravimo, abipusės pagarbos. Anot jų, jeigu nėra vaiko ir mokytojo tarpusavio ryšio, jokia dalyko dėstymo metodika to nekompensuos.

Mokytoja V. Zabarauskienė mokė vaikus liaudies šokių. Ji atnešdavo puodą virtų bulvių, rauginto pieno, po pamokų vaikai užkąsdavo ir prasidėdavo repeticija. Į šokėjų gretas įtraukė ir Mečislovą. Jo bendraamžės, buvusios šokių

Aukštadvario vidurinės mokyklos abiturientai Mečys Rondomanskas (dešinėje) ir Henrikas Kaminskis

konsultuojant apginta apie 300 daktaro ir habilituoto daktaro disertacijų, kuriose pateikti originalūs eksperimentinių ir teorinių tyrimų rezultatai, sukurtų išradimų bei inovacijų panaudojimas praktikoje“, – buvo rašoma „Vibrotechnikos“ 50-mečio ataskaitoje. Publikacijos (per 2000), išradimai, patentai, inovacijos (per 4000) ir įvairūs apdovanojimai – tai akademiko K. Ragulskio bei jo mokinių darbo rezultatai. Išėję K. Ragulskio mokyklą „Vibrotechnikos“ darbuotojai tapo brandžiais mokslininkais, išradėjais, mokslinio darbo organizatoriais.

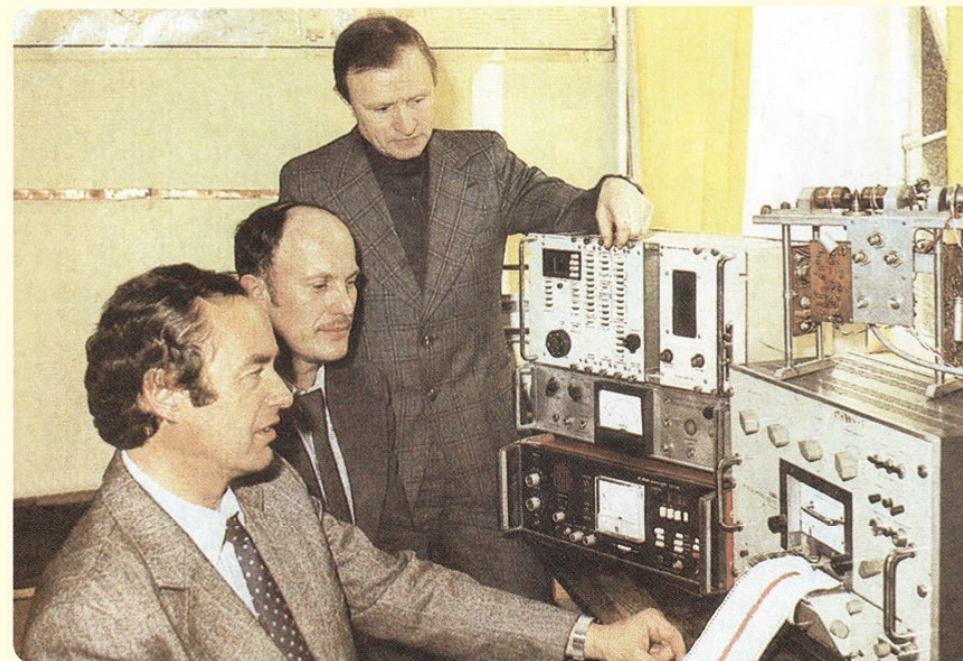
Būdamas reiklus kitiems K. Ragulskis daug dirbo ir pats. Jis yra daugiau kaip 1750 išradimų, patentų autorius ir bendraautoris, parašė 28 monografijas, per 700 mokslinių straipsnių, redagavo daugiau kaip 160 leidinių – mokslo darbų, specializuotų tarptautinių žurnalų, knygų apie vibrotechniką lietuvių, rusų, anglų kalbomis.

IŠRADIMAI

Jauniems žmonėms „Vibrotechnika“ buvo mokslinio darbo ir gyvenimo mokykla su atradimų džiaugsmu, nesėkmių ir nusivylimo valandomis, įtempto darbo nuovargiu ir sėkmės, pripažinimo svaiguliu.

Dirbdamas „Vibrotechnikoje“ M. Rondomanskas precizinių mechanizmų sistemų dinamikos ir jų techninės

būklės diagnostavimo srityje parengė apie 100 mokslinių darbų, sukūrė apie 60 išradimų, parašė per 70 straipsnių, monografiją ir vadovėlį studentams „Lanksti automatizuota gamyba“. Jo mokslinių darbų medžiaga išspausdinta penkiose knygose. 1969 m. jis pradėjo dirbti jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu, paskui pakilo į vyresniojo mokslinio bendradarbio poziciją, tapo mokslinės grupės vadovu. M. Rondomansko grupėje vibrodiagnostikos priemonių

Grupės vadovas Mečislovas Rondomanskas su kolegomis Petru Bambalu ir Vidmantu Žiogu „Vibrotechnikos“ laboratorijoje. Centrinės mokslo ir technikos draugijos organizuotame įrenginių diagnostavimo konkurse jų kolektyvinis darbas buvo apdovanotas garbės raštu

vos banko valdybos nariu, „Rotary“ klubo nariu... Anot jo, į „Rotary“ klubus buriasi įvairių užsiėmimų, bet panašiai mąstantys žmonės, kurie nori daryti gera ir jaučia malonumą, kurdami humaniškesnę aplinką bendrapiliečiams. „Man narystė garbingame Kauno „Rotary“ klube yra labai prasminga. Klubo narių darbai, aukšti etikos standartai daro žmogų geresnį, dvasingesnį, skatina padėti tiems, kuriems reikia pagalbos“, – teigė M. Randomanskas.

Dalyvaudamas visuomeninėje veikloje M. Randomanskas turėjo galimybę būti miesto gyvenimo įvykių sraute, savo intelektu prisidėti sprendžiant problemas. Viena vertus, Prekybos, pramonės ir amatų rūmai tapo įtakingiausia Kauno regiono organizacija, kita vertus, ji, kaip reta kuri kita, jautė miesto valdžios neryžtingumą, nestabilumą, kuris tęsėsi metai iš metų. Laikraštis „Kauno diena“ teigė – net 12 metų. Dėl tos priežasties geri pasiūlymai, bendri rūmų ir savivaldybės projektai strigdavo.

Rūmai daug pastangų dėjo tam, kad miestas gražėtų, kad verslas turėtų daugiau galimybių. Rūmų iniciatyva 2000–2007 m. buvo rengiamos parodos „Kaunas“. Didelėmis pastangomis įvyko šešios tarptautinės verslo kontaktų parodos, kuriose pristatytas Kauno miesto ir apskrities ekonominis, investicinis, inovacinis, verslo ir mokslo potencialas, infrastruktūra, paslaugos. Parodose vykdavo seminarai, forumai, diskusijos, veikdavo konsultaciniai stendai.

Nuo rūmų veiklos pradžios imta intensyviai bendradarbiauti su užsienio valstybėmis. Pirmieji buvo Vokietijos

Seimo vicepirmininkas Vydas Gedvilas (trečias iš dešinės) apdovanojo Mečislovą Randomanską LR Seimo ženkle „Už nuopelnus garsinant Lietuvos vardą“

verslininkai iš Ofenbacho prie Maino prekybos ir pramonės rūmų. Iš jų kauniečiai mokėsi telkti narius, teikti kokybiškas paslaugas, viešinti rūmų veiklą. Lietuvoje ne kartą lankėsi ir šių rūmų vadovas dr. Erikas von Knorre'as, už nuopelnus stiprinant Lietuvos ir Vokietijos ekonominius ryšius, plėtojant Prekybos, pramonės ir amatų rūmų sistemą Lietuvoje apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu. 1993 m. gegužę Kauno rotušėje iškilmingai priimtas Jungtinės Karalystės Kento hercogas ir jį lydinti verslininkų delegacija. Rūmai mezgė ryšius per

Mečys ir Onutė moka džiaugtis gyvenimu

SĖKMINGAS DUBLIS

*„Meilė negali būti
akla – ji turi būti
protinga.“*

*Dario Salasas
Sommeris*

susitinkam, jaučiamės lyg vakar išsiskybę, tokie pat artimi. Neturim bendrų verslų, jokių įsipareigojimų, mus sieja tik nuoširdi draugystė. Tai labai svarbu“, – teigė Genadijus. Jis dalijosi įspūdžiu, kurį buvo neseniai patyręs pas Rondonamskus. Kai Jūrmaloje poilsiaavę bičiuliai automobiliu grįždami namo užsuko į Kauną, nes prasidėjęs lietingas ruduo gadino nuotaiką, Mečys – ką tik grįžęs iš medžioklės, vėl į ją veržėsi. „Jis susižavėjęs pasakojo apie medžioklėje matytą gražuolį elnią ir jo akys degė azartu... Pirmą kartą jį tokį aistringą mačiau“, – prisipažino Genadijus, netikėtai atradęs naują santūriojo Mečio charakterio bruožą.

„Mano nuomonė apie Mečį laikui bėgant tik gerėja. Žavi jo rūpinimasis manimi ir kitais. Tai gero žmogaus bruožas. Santuokos pagrindas – vienas kito supratimas, pagarba, meilė. Vyras sprendžia makroproblemas, žmona – vidines, mikroproblemas. Mes jas šeimoje sprendžiam pagal galimybes ir gebėjimus. Jeigu nori darnos, reikia apšlifuoti savo aštrius kampus...“ – patirtimi dalijosi ponias Onutė.

Sakoma – Meilės Dievas gyvena smulkmenose... Jie mėgsta išvykas į mišką. Vieną dieną grybaudami labai pavargo. Netikėtai Mečys priklaupė ir užrišo atsirišusį jos bato raištelį. Jos vyras! Iki šiol ją šildo tą akimirką užliejusi šilta banga...

„Pirmas įspūdis apie Onutę man įstrigo kaip vaizdas iš atviruko: vieną saulėtą žiemos rytą per baltą Nidos sniegą į mane artėjo baltu slidininko kostiumu vilkinti tamsiaplaukė moteris, o šalia jos bėgo didelis baltas karališkasis pude-

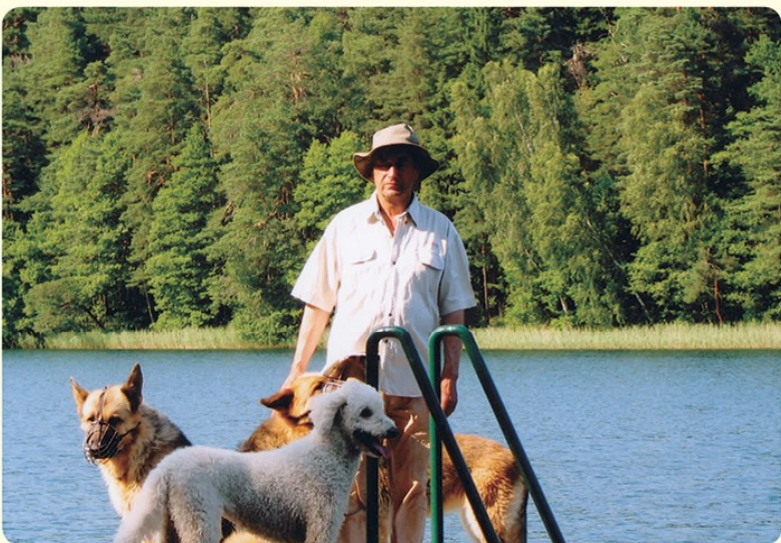
Mečys ir Onutė dėkingi likimui, kad susitiko ir brangina vienas kitą

lis... Tai buvo Onutė Rondonamskienė su ištikima palydove Gabe“, – pasakojo Virginija Mamontovienė.

Kol Rondonamskai Nidoje neturėjo savo būsto, poilsiaudavo pas jos mamą. Pamatęs šeimininkę liūdną sėdinčią kieme, Mečislovas prisėsdavo greta ir pasistengdavo praskaidrinti jos nuotaiką... Virginijos vyras Vladas ir Mečys buvo bičiuliai. „Kai vyras žuvo, Rondonamskai man padėjo išgyventi tą skaudžią netektį“, – pasakojo ponias Virginija. Smulki, jaunatviška moteris Nidos kultūros namuose dirba su vaikais. Kartą ji žolyne su berniukais žaidė badmintoną,

Norvegijoje...

Netoli namų Aukštadvaryje – vaizdingas ežeras

...o jame gali sugauti ir visai nemenką laimikį...

Mečislovo sesers Janinos duktė Halina Jakštienė su vyru Andriumi. Iš vaikystės vasarų Vigotkos sodyboje pas mylimus senelius ji saugo daug šviesių prisiminimų

2009 m. sukako 440 metų Aukštadvariui suteiktai miestelio privilegijai (1569 m. rugpjūčio 9 d.). Per šią jubiliejinę sukaktį Aukštadvario Kristaus Atsimainymo bažnyčioje buvo pašventintas miestelio herbas ir vėliava, kuriuos patvirtino Lietuvos Respublikos Prezidentas. Herbo simboliai yra vanduo, žuvis ir karališka karūna. Vanduo – vienas iš šio krašto gamtos turtų. Žuvis – nuo seno vietos žmonių maitintoja, jų stiprybės simbolis. Karališka karūna primena, kad per šį miestelį ejo pagrindinis kelias iš Varšuvos į Vilnių, Karališkuoju keliu vadinamas. Miestelio privilegijos sukaktį taip pat žymi lauko akmuo, kažkada į šias apylinkes atneštas ledynų. „Mieli Aukštadvario krašto žmonės, Jūs skleidžiate šviesą, nes patys esate šviesa. Savo atsidavimu kasdieniam darbui atskleidžiate prasmingo gyvenimo pa-

Prof. Mečislovas Rondonas su savo buvusiomis mokytojomis Liogina Šoviene ir Vlada Zabarauskiene

slaptį. Esate didelės vilties spinduliai, nes Jūsų darbai įkūnija tikėjimą, meilę ir viltį“, – per šią šventę į bendruomenę kreipėsi Aukštadvario seniūnė J. Dzencevičienė.

2013 m. Aukštadvario bendruomenė minėjo savo šventovės – Kristaus Atsimainymo bažnyčios – 100-ąsias metines. Ta proga išleista knyga „Aukštadvario Kristaus Atsimainymo parapija“, kurios leidybą rėmė parapijiečiai. Vienas jų – prof. M. Rondonas. Knygoje jis rašė: „Studijuodamas, dirbdamas ir keliaudamas neišbarsčiau prisiminimų, visada ieškojau ir tebeieškau Aukštadvario, nes čia randu stebuklingą šaltinį, kurio srovė pamaitina mano sielos troškulius. Šaltinio įsčiose glūdi šio nuostabaus krašto garbinga praeitis, mūsų protėvių dvasinis palikimas, o į paviršių trykšta skaidrios visaverčių žmogiškųjų santykių versmės, susiliedamos su nuostabiai harmoninga gamta. Tačiau žmonių gyvenimas yra sudėtingas, dinamiškas, kupinas iššūkių ir streso. Ne visiems pavyksta lengvai ir greitai išspręsti problemas, su kuriomis susiduria visuomenė... Galbūt geriausiai pasiseka tiems, kurie randa atramą tarp savo artimųjų, bendruomenėje, Tėviškėje. Aš esu tarp pastarųjų.“

Anot Mečio, bažnyčia Aukštadvario bendruomenės nariams yra pats tikriausias visuotinio traukos dėsnio patvirtinimas. O juk traukos dėsnis – kūrimo dėsnis, kuris tarsi užprogramuoja ir linki bažnyčiai stovėti dar šimtus metų... „O tiems, kurių sielos krantus graužia nepatogių bangų mūša, te siunčia gerąją žinią, jog jų visur ir visada laukia Lietuvos aukštadvariai... Grįžkite, ieškokite jų!“ – kviečia prof. dr. M. Rondonas.